

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:
Pe un an 50 Lei
Pe jumătate de an 25 „
Pe un pătrar de an 12 „
Un număr 1 Leu.
Pentru străinătate pe un an 80 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 90 Lei, până la 200 de cuvinte 120 Lei, de aci în sus 150 Lei

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 4850 B. ex 1924

Prea Onorați Domni Protopresbiteri, Onorată preoțime Parohială,

Se apropie din nou ziua mare de 1 Decembrie, la care dată în a. 1918 neamul românesc din Ardeal, Bănat și Țara Ungurească, în marea sa adunare națională dela Alba-Iulia, a proclamat unirea sa de veci cu patria mamă într'un singur stat național.

„Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român”, simțindu-se chemată și îndemnată să țină în evidență momentele istorice potrivite pentru întărirea mândriei naționale și înălțarea sufletească a neamului, precum în anii trecuți, așa și în anul acesta trimite tuturor Românilor îndemnul său patriotic de a sărbători cu pioasă aducere aminte și cu demnitate comemorarea acestei zile mărețe.

Deci, apreciind după cuviință laudabila inițiativă a „Asociațiunii” noastre, dispunem:

1. Pentru sărbătorirea zilei de 1 Decembrie (18 Noemvrie) 1918, Duminecă în 30 Noemvrie a. c. la sf. Liturgie să se celebreze „doxologia”, după care preoții să țină câte o cuvântare potrivită momentului istoric.

Aceasta în ce privește comunele noastre, sătești, pentru ca credincioșii să nu fie împiedecați dela lucrul lor zilnic și astfel să poată lua parte la serviciul dumnezeesc și respective la doxologie.

2. În orașe și orașele, unde participarea credincioșilor este asigurată, doxologia să se țină Luni, în 1 Decembrie a. c.

3. În ori ce caz celebrarea doxologiei să se anunțe de cu vreme credincioșilor și să se invite și autoritățile locale.

4. Și pentru ca și tinerețea școlară să fie luminată cu făclia faptelor mari ale înaintașilor, Onorata Preoțime parohială va lua înțelegere cu dd. învățători dela școlile noastre confesionale, ca să se aranjeze festivități școlare, la cari să se comemoreze această zi luminată a învierii noastre naționale din robia de veacuri.

Prea On. Domni Protopresbiteri vor griji, ca comemorarea acestei zile mărețe să se sărbătorească cu demnitate, potrivit însemnătății sale istorice.

Caransebeș, la 18 Noemvrie. 1924.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu

Nr. 4833 E. 1924.

Cătră

**P. On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale
din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.**

Se atrage atențiunea Prea On. Oficii protopresbiterale, precum și a On. Oficii parohiale la dispozițiunile concluzului congresual din anul 1878 cu privire la înființarea unui fond mitropolitan, în înțelesul cărui concluz în fiecare an la sărbătoarea „Arătarea Domnului” are să se poarte un tas separat în toate bisericile din mitropolie în folosul aceluia fond.

Sumele colectate sunt a se trimite Prea On. Oficii protopresbiterale cu raport, cel mult până la 1 Martie 1925, iar de acolo se vor înainta Consistorului nostru diecezan în nex cu câte un tablou, de unde apoi se trimit banii Prea Ven. Consistor mitropolitan.

Caransebeș, în 17 Noemvrie 1924.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu

Mănăstirea „Călugăra“.

De: preotul Vasile Murgu.

La o îndepărtare de 2—3 km. de la comuna Ciclova-montană, spre răsărit, la poalele unei stânci înalte, într-o vale îngustă, împrejmuită de toate părțile de o pădure deasă cu copaci seculari, se ascunde sfântul lăcaș de închinare: Mănăstirea „Călugăra“. Farmecul naturii, poziția romantică, limpezimea și bunătatea apei, ce izbucnește din mai multe izvoare, precum și credința veche, că apa aceasta are putere vindecătoare, atrage și îndeamnă credincioșii din jur și din toate părțile, ca să cercezeze neîncetat, vara și iarna, această mănăstire, cautând mângâierea sufletească, pe care numai credința creștină le-o poate da.

O tradiție veche populară spune, că valea, care duce la mănăstire, se numea „Valea Călugărului“; iar locul pe care este zidită astăzi, este considerat deja de mai multe veacuri ca loc sfânt. Tradiția aceasta a fost întărită și prin semne minunate, anume: că de multe ori se auzeau din adâncimea unei stânci cântări dumnezești. La început acest loc se venera prin aceea, că credincioșii băteau icoane sfinte pe copacii din preajma stâncii, iar în Dumineci și sărbători mari se aprindeau candelile deasupra icoanelor. Cu câțiva pași înaintea mănăstirii, la stânga, se vede și astăzi icoana sf. proroc Ilie într'un fag gros, și e de mirat, că crescând și dezvoltându-se în toate direcțiunile, icoana a rămas neacoperită de scoarță.

Despre această mănăstire, eruditul autor al opului „Istoria bisericească politico-națională“ Nicolae Tincu Velea, fost profesor de teologie în Vârșeț și paroh în Secaș, zice la pagina 192 următoarele: „Când e senin, de la mănăstirea Ciclovei se vede mănăstirea Vărădiei și străbunii noștri în veacurile gonirilor au căutat din adins astfel de situațiuni pentru locuri de rugăciune, ca în timp de noapte, când laudau pe Dumnezeu, mai ales la priveghieri, să-și poată da semne unii altora cu vr'o lumină, ori cu foc, ca odată să-și poată începe rugăciunile“. Iar la pagina 188 zice, că după tradiția poporului din Ciclova și a lui Petru Șutu, „mănăstirea aceasta ar avea aceeași etate și vechime ca cele mai vechi mănăstiri românești.“

Este o însemnare veche, care zice, că în 8 Iulie 1858 s'au auzit cântările dumnezești din interiorul stâncii atât de bine, încât credincioșii prezenți, între cari se află și absolventul de teologie Alexie Nediciu, fiul parohului Alexie Nediciu din Ciclova-montană, au ascultat în genunchi această minune. Pătrunși de deosebită evlavie pentru sfințenia locului, au început cu

multă ostăneală a face săpături spre a putea pătrunde în adâncimea stâncii, unde au dat de o peșteră în forma unei bolte subterane făcută în peatră, care după toate semnele se vede a fi fost un lucru de mână omenească și locuința unui pustnic ori călugăr, și în decursul mai multor veacuri s'a astupat și acoperit cu pământ. S'au aflat aici, afară de icoane, și alte lucruri ce se țin de biserică, precum și moaște petrificate.

Descoperirea acestor lucruri de o parte, iar de altă parte modul său de viață a îndemnat pe numitul teolog A. Nediciu, care și de altfel trăia o viață singuratică, între rugăciuni și studii despre cele dumnezești, — ca să intre în cinul monahal. Cu binecuvântarea episcopului din Vârșeț Emilian Kenghelaș a fost înaintat într-un ieromonah în luna Februarie 1860.

Dorința descoperitorilor și a noului ieromonah era acum, să poată ridica un lăcaș dumnezeesc în locul unde era stânca. Cu râvnă neobosită au început a aduna cu toții mijloacele necesare pentru zidire. În acest scop, ieromonahul întreprinde și o călătorie la Viena, unde a colectat o sumă însemnată de bani, aducând cu sine o cutie de tinichea cu mare artă zugrăvită pentru păstrarea sf. cuminecături, înfățișând partea de sus „Învieria Domnului“, mijlocul „Cina cea de taină“, iar partea de jos „Inmormântarea Domnului“. În această cutie se află o altă cutiuță mică, rotundă, pentru păstrarea sf. particule, linguriță și clește, toate de argint, cari toate se află astăzi la oficiul parohial din Ciclova-montană și cari au fost văzute și de Prea Sfinția Sa Domnul Episcop diecezan, cu ocaziunea vizitațiunii canonice făcute în aceasta comună.

Acest ieromonah de o cucernicie rară, de o pregătire și cultură superioară, terminând liceul complet în Arad, teologia în Vârșeț, și vorbind perfect limba latină, germană și sârbă, prin ostănelele, stăruințele și jertfele ce le-a adus, a fost adevăratul întemeietor și organizator al mănăstirii. După cinul său călugăresc, la început se numea mănăstirea „Călugăru“, iar mai târziu, prin influința streinilor, mai ales a pelegrinilor germani, cari potrivit modului lor de pronunțare schimbau litera finală „u“ în „a“, s'a adoptat și de noi Români până în ziua de astăzi numirea de „Călugăra“.

Zidirea mănăstirii s'a început la a. 1860. Și pentru ca să se poată cât mai curând termina, parohia Ciclova-montană, afară de lucrul credincioșilor ei prestat în natură, a contribuit și cu suma însemnată de 1400 floreni. Țin se amintesc și faptul, că la stăruințele și îndemnul ieromonahului Al. Nediciu și celelalte comune învecinate au dat mână de ajutor și au contribuit cu jertfele lor la ridicarea ei. Astfel în ziua de 1 Octombrie 1861 a fost sfințită de admini-

stratorul protopresbiteral al Palancei și Bisericii-albe Lazar Stefanovici, primind hramul Acoperemântul Maicii Domnului.

Mănăstirea era considerată la început de o capelă a parohiei matere Ciclova-montană și era administrată cu multă însuflețire de primul ei ieromonah Al. Nediciu. Vestea despre viața ascetică și plină de abnegațiune ce o ducea, precum și despre puterea tămăduitoare a acestui loc sfânt, a pătruns departe peste hotarele țării, încât veneau pelegriini chiar și din Serbia, iar cei tămăduiți aduceau totfelul de jertfe în semn de mulțumire pentru vindecarea și însănătoșirea lor.

Spre paguba neamului și a bisericii noastre, acest ieromonah a încetat prea de timpuriu din viață, în etate de 26 ani, la 20 Iulie 1862. Rămășițele lui pământești sunt depuse spre odihnă vecinică în cripta familiară din cimiterul bisericii din Ciclova-montană.

După moartea sa, parohul Alexie Nediciu și-a adus capelan pe ginerele său, preotul Ioan Murgu, tatăl scriitorului acestui articol, care era capelan protopresbiteral în Oravița și care a administrat mănăstirea până în anul 1874, când în seara de Vinerea Patimilor a fost omorât de o stâncă, ce s'a prăvălit pe locuința sa de lângă mănăstire, căzând astfel jertfă chemării sale preoțești în vârstă de 41 ani. În urma acestei nenorociri familiare, mult cercatul paroh i-și aduce capelan pe preotul Petru Popoviciu, care administrează mănăstirea până la moartea acestuia, adică până la anul 1886, când i-a urmat ca paroh. Ne mai putând dânsul administra și mănăstirea, în înțelegere cu comitetul parohial, a cerut dela stăpânirile noastre bisericești, ca să trimită acolo un călugăr sau preot de mir.

V. Consistor diecezan încuviințează aceasta cerere cu ordinul său din 21 Decembrie Nr. 1123 B. ex 1889 și încredințează cu administrarea mănăstirii pe preotul Iacob Muntean din Răcăjdia. Astfel mănăstirea „Călugăra“ ajunge în chipul acesta sub ocârmuirea și jurisdicțiunea Consistorului diecezan. Acestuia i-au urmat preoții de mir: Pavel Bufanu și Valeriu Dabiciu, iar după aceștia ieromonahul Dionisie Văcărescu și actualul ieromonah și stareț Vartolomeiu Cor. Durăin.

S'a muncit cu multă râvnă la această sf. mănăstire pentru întărirea adevăratei credințe și a bunelor moravuri între poporul credincios. Sub conducere și îngrijire harnică a actualului stareț însă mănăstirea a ajuns într'o stare cu adevărat înfloritoare.

Prin munca stăruitoare a acestuia s'a reparat exteriorul mănăstirii, s'a zidit poarta din temelie, s'au adaptat camerele pentru personal, s'a înființat o bibliotecă cu opuri de valoare, iar sf.

biserică, în care domnește cea mai desăvârșită curățenie, s'a înzestrat cu vase și ornate prețioase, cari ar face fală oricărei biserici.

În același timp însă actualul stareț nu și-a uitat nici de hrana sufletească a celor ce au căutat și cercetat acest sfânt lăcaș de închinare și a căror număr crește din zi în zi.

Dar rugina vremii nu a cruțat nici bisericuța micuță a mănăstirii și nici căsuța de alături, în care sunt adăpostite camerele personalului și veranda închisă pentru primirea pelegriinilor.

Este absolut necesar, ca să se ridice și să se amenajeze acest sf. lăcaș de închinare, conform cerințelor vremurilor de astăzi. Și este de dorit, ca să se facă cât mai curând, căci an de an mii de credincioși caută aici hrană și mângâiere sufletească.

Vizitațiunea canonică.

(Continuare)

Sărbătoarea Înălțării sf. Cruci din anul acesta a fost pentru poporul credincios din Șopotul-vechiu un adevărat praznic de bucurie sufletească, cum dânsii nu au mai văzut.

Utrenia a săvârșit-o preotul locului, asistat fiind de cei doi diaconi episcopești.

La ora 9 a. m. glasul lin și duios al clopotului chema deja pe credincioși la sf. liturgie, care avea să se înceapă peste o jumătate de oră și la care a ținut să asiste și Arhiereul. În curtea bisericii se adună mereu: copiii de școală sub conducerea învățătorului, antistea comunala și o mulțime de bărbați și femei, toți îmbrăcați în haină de sărbătoare. Preoțimea celebrantă așteaptă pe Arhiereu în poarta bisericii și între acordurile troparului zilei îl conduce cu litia în sf. biserică.

Se începe liturgia în sobor, la care conlurgisesc: protoiereul I. Pepă, secretarul cons. R. G. Ancușa, preotul M. Costescu, E. Chimbir, A. Marta și diaconii I. Medelean și M. Ienea. Sf. liturgie decurge lin și majestos. Cântăreții improvizează un cor și dau răspunsurile liturgice.

La priceasnă preoții ies afară din altar și P. S. Sa ține una dintre cele mai frumoase cuvântări, dând povețe, cum să se păzească de vânătorii de suflete și să fie cu ascultare față de autorități, cari sunt rânduite pentru binele și îndreptarea noastră. Cuvântarea, vedeați cu ochii, a lăsat o adâncă impresie asupra credincioșilor, recorind ca roua de dimineața sufletele lor însetate după adevăr.

Terminându-se sf. liturgie, Prea Sfințitul împarte anafora, apoi este condus cu litia până la poarta bisericii, unde îl aștepta deja trăsura, ca să-l ducă iarăși la vărul său, al cărui oaspe a fost și la masă.

Înainte de masă P. S. Sa și-a cercetat rudeniile încă în viață din comună și cimiterul, unde a rostit rugăciunii pentru fericita odihnă a celor răposați ai săi.

Suita P. S. Sale a luat masa în casa ospitală a preotului, unde a venit și Arhiepiscopul către orele 2 p. m.

Făcându-se revizia oficiului parohial și a socoților bisericești, plecăm la

Gârbovăt.

Din Șopotul-vechiu P. S. Sa pleacă însoțit de un impozant cortoi. În frunte mergeau călăreții din Șopot. Abia ieșim din comună și deja ne așteaptă banderiuța Gârbovicenilor.

Nu mergem pe drumul mare, care este prea lung, ci dăm peste deal pe un drum de țarină și așa peste o 1/2 oră suntem la locul dorit.

La marginea comunei mulțime de popor așteaptă și aclamă viu pe Arhipăstor. Poporul se atașează convoiului, care înaintează în pas spre biserică. Strada este frumos împodobită cu verdețea, iar ferestrele caselor cu covoare și ștergere care de care mai frumoase. În mijlocul comunei este ridicată prima poartă de triumf, având inscripția „Să trăiți!”

Înainte de biserică este ridicat al doilea arc cu inscripția „Bine ați venit”. Aici așteaptă preoții îmbrăcați în odăjdii și grosul poporului, cu mic cu mare. Învațătorul Nicolae Boloi bineventează pe P. S. Sa, care îi mulțumește cu puține cuvinte. Preoții îi prezintă sf. cruce și sf. evanghelie spre sărutare, apoi îl conduc cu litia în sf. biserică, unde se săvârșește obicinuita slujbă dumnezească. Servesc preoții: Nicolae Novacoviciu al locului, Pavel Bogoeviciu și Silviu Novacoviciu din Bănia și cei doi diaconi episcopicești.

La finea slujbei p. Nic. Novacoviciu bineventează pe Arhiepiscopul cu toată căldura inimii sale, și-i mulțumește, că s'a pogorât în mijlocul lor în aceste vremuri grele pentru biserică, când ispitele vieții zi de zi se înmulțesc. Prea Sfințitul îi răspunde, vorbind despre puterea și roadele binefăcătoare ale credinței creștine. Cu cuvinte blânde combate apoi învățăturile sectarilor și diferitele viții ale zilelor noastre și îndeamnă pe credincioși la alipire către biserică strămoșească, implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lor.

După aceasta Arhiepiscopul intră în sf. altar, unde controlează chivotul cu cele sfinte și vasele sfinte.

Din biserică P. S. Sa și suita Sa se duc la casa parohială, unde se face revizia oficiului parohial și a socoților bisericești. Aici P. S. Sa adună în jurul său pe membrii comitetului și ai epitropiei parohiale, dându-le sfaturi și indemnuri și interesându-se mai de aproape de mersul afacerilor din comună.

În grabă luăm și o mică gustare, apoi facem pregătirile de plecare la Bozovici. Poporul credincios, care între timp se adunase și el — cu mic cu mare — înaintea casei parohiale, în frunte cu fanfara însosește pe Arhipăstorul său până la ieșirea din comună.

Ne despărțim cu cele mai frumoase impresii de credincioșii din această comună, cari cu adevărată iubire fiească au primit pe Arhipăstorul lor.

(Urmează.)

„Astra” la Arad.

Sărbările culturale dela Arad, cari s'au desfășurat în vechea atmosferă de cordialitate, au făcut din nou dovada unui dor după adevărata cultură. Barbații cei mai aleși ai neamului, în frunte cu ierarhii bisericii, au ținut să se prezinte la aceste sărbări și să aducă prinosul lor culturii românești.

Deja Vineri, în 7. I. c., „Asociația arădiană”, care aproape n'a dat semne de viață, s'a dizolvat; și tot atunci s'a organizat despărțământul Aradului al „Astreii” în frunte cu Dr. T. Boliș, directorul seminarului.

Sâmbătă la orele 10, după sf. liturghie, P. S. Sa părintele Episcop Ioan a săvârșit în catedrală Chema-rea Duhului Sfânt, asistând 6 preoți. A participat un public select și numeros, în frunte cu I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, Mitropolitul Ardealului, care ocupă loc în scaunul arhieresc. Sunt de față toate autoritățile civile și militare.

La ora 11 s'a deschis la „palatul cultural” prima ședință a adunării generale. Prezidează d. V. Goldiș, având la dreapta pe I. P. S. Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan, P. S. Sa Episcopul Ioan, prefectul I. Georgescu, iar la stânga pe I. P. S. Sa V. Suciu Mitropolitul gr.-cat., Octavian Răsu, R. Simu, Dr. Lupaș și Dr. Horea Petrescu. Marea sală dela palatul cultural este ticsită de public.

Dr. Goldiș deschide ședința cu un discurs magistral în care aduce mai întâi elogiul muncii și memoriei marilor săi înaintași; apoi făcând o repriză asupra activității „Asociației” din ultimul an, arată care trebuie să fie menirea ei în viitor. Între altele zice: „Socot că principal obiectiv al acestei Asociații *satul românesc*. Temelia de neînvinș a vieții românești în furnicarul neamurilor lumii este *țărâniștea română*, rezervor curat și fără prihană a tuturor energiilor naționale, depozitarul aptitudinilor și virtuților, cari îndreptătesc viața românească în lume ca instrument de morală și dreptate, singura cheazășie neînșelătoare pentru progresul spre lumină și fericire a omenirii. Asociațiunea va înfașura în haina caldă a iubirii sale și a părinteștii sale îngrijiri această țărâniștea română, dându-și toată osteneala, căs' o scoată din bezna pricinuită de nedreptatea vremilor trecute și de păcăgînirea păcătoasă a stăpânitorilor ei de pe vremuri, oblindu-i drumul spre progres și lumină.” Și pentru că dihonă este cel mai mare rău în lume, „Asociațiunea” propagă iubirea între frați și pacea impusă de inima iubitoare, adică solidaritatea națională, care numai atunci se va putea realiza, dacă dreptatea, cinstea, morala și omenia va stăpâni în împărăția și în casa noastră.

Discursul dlui V. Goldiș este prelung aplaudat. Dsa salută apoi pe II. PP. SS. LL. Mitropoliții N. Bălan al Ardealului și V. Suciu al Blajului; deasemenea pe delegații: „Academiei Române”, „Centralei Caselor naționale”, „Liga Culturală”, „Fundăția Principele Carol”, „Biblioteca Bibicescu” din Turnu-Severin, „Despărțământul „Astra” din Basarabia” și „Universitatea” din Cluj, etc.

I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului este primit cu ovațiuni prelungite. I. P. S. Sa spune printre altele: „Mă simt fericit, că pot lua parte la sărbătoarea de astăzi, care este sărbătoarea culturii sufletelor românești. Am venit la această adunare frățească să mă pot adăpa de lumină și cultură, căci viu aci călăuzit de tradiția noastră românească, care ne spune, că orice mișcare culturală a avut sprijinul bisericii și viceversa. Eu nu vin în calitate oficială, ci numai ca un devotat ostaș al „Astrei“. M'a bucurat mult programul viitor al „Astrei“, unde se vorbește de luminarea păturei țărănești, căci această parte de program este ruptă din sufletul nostru“.

Au vorbit apoi: I. P. S. Sa Mitropolitul V. Suciul al Blajului și delegații diferitelor instituții. Impresie plăcută a făcut gestul dlui Teodor Costescu, delegatul „Bibliotecii Bibicescu“ din Severin, care donează — totodată — 4000 volume de cărți cu dulapuri cu tot, pentru basarabeni. Donația d-lui Costescu este primită cu ovații, mulțumindu-i dl Iacobescu, delegatul Basarabei.

Din ședință se expediază două telegrame: una M. S. Regelui și alta A. S. R. Principelui Carol, după care ședință se închide.

La orele 2 p. m. a avut loc la sala de sus a restaurantului „Crucea Albă“ un banchet oferit de către autoritățile locale, la care au luat parte 300 invitați. Masa a fost binecuvântată de către I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului. La șampanie s'a rostit obicinuitele toasturi.

La orele 5 p. m. dl profesor universitar I. Lupaș a ținut o interesantă conferință despre cei doi umaniști ai secolului al XVI lea, cari au fost Nicolae Olah, fost mitropolit al Strigoiului în anul 1553 și Mihail Valahu, un apărător al luteranismului din Ardeal. Acești doi umaniști au fost români de origine, cel dintâi dela R-Vâlcea, cel de-al doilea născut în Bihor. Conferința d-lui profesor Lupaș a fost ascultată cu viu interes de către un public foarte numeros.

În ședința a doua, la care a luat parte și dl Octavian Goga, care a fost îndelung ovaționat de întreaga asistență, dl profesor universitar Onisifor Ghibu a citit raportul comitetului central, făcând mai multe propuneri, printre cari aceea, că „Astra“ să-și intensifice propaganda culturală în Basarabia, urmând ca viitoarea adunare generală să se țină la Chișinău. Această intensificare a propagandei culturale în Basarabia, să se înceapă prin trimiterea unei delegații în centrele principale ale acestei provincii.

Propunerea propagandei culturale în Basarabia este viu criticată, spunându-se, că „Astra“ nu trebuie să se ducă în Basarabia, decât după pregătirea terenului cultural pe baze solide. Este criticată deasemenea și propunerea, că viitorul congres să se țină la Chișinău, stabilindu-se ca viitoarea adunare generală să se țină la Reghinul-Săsesc.

La orele 4 după amiază ședința se redeschide și dl Goldiș dă cuvântul dlui profesor universitar Mihail Dragomirescu, care aduce salutul „Universității libere“ din București, făcând un scurt, dar foarte interesant

istoric literar al celor trei poeți: Alecsandri, Eminescu și Coșbuc.

Urmează apoi conferința d-lui Bogdan Duică despre „Eminescu în Ardeal“. Conferențiarul arată, că dragostea lui Eminescu pentru Ardeal o dovedesc în derjuns articolele lui din ziarul „Timpul“, al cărui primredactor era, precum și venirea lui în Ardeal, unde a rămas multă vreme. În conferința d-lui Bogdan Duică auditorii au avut prilejul să auză lucruri prea de puțini cunoscute — despre viața acestui mare poet al nostru.

Seara la orele 9 și jumătate, a avut loc în sala festivă a hotelului „Crucea Albă“ concertul societății național-culturale „Crișana“.

Rap.

Ș T I R I

Aviz. Retribuțiunile preotești dela stat pe trim. Oct.—Decemv. a. c. nu se vor putea ridica dela Administrația financiară, până ce Consistorul diecezan nu va desocoti mai întâi suma ridicată în contul retribuțiilor preotești pe trim. Iulie—Septemv. a. c.

Deci On. preoți, cari sunt în întârziere, să-și înainteze de urgență chitanțele pentru ridicarea retribuțiilor lor pe trim. Iulie—Septemv. a. c.

† **Iulian Bumbescu**, cucernicul paroh al Terovei, după un morb lung și greu, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului Miercuri, la 19. Noemvrie a. c. în etate de 77 ani.

Moartea nemiloasă ne-a răpit iarăși pe un evlavios preot din generația mai veche, care timp de jumătate de veac a servit cu credință la altarul Domnului.

A fost un lucrător zelos și harnic în viața Domnului. Cu firca-i blândă și inima-i nobilă pe mulți i-a adus și întărit pe calea virtuții creștinești. A fost un adevărat păstor, care și-a pus sufletul său pentru binele și înaintarea turmei sale cuvântătoare. De rodul muncii sale se vor îndulci încă generații întregi, cari cu venerație vor pomeni numele lui, căci „luptă bună“ o luptat.

Odihnească în pace!

Datele statistice. S'au luat dispozițiunii pentru colectarea datelor statistice epitropești pe anul 1924. Tablourile se compun după formularul uzitat și sunt a se înainta Consistorului diecezan, prin Oficiile protopresbiterale, cel mult până la 1 Martie 1925.

„Viitorul Graniței“ este titlul gazetei, ce a început să apară la Caransebeș sub îngrijirea unui comitet.

Noua gazetă promite să servească cu gândul curat și cinstit interesele bine pricepute ale poporului din granița, ținându-l în curent cu tot ce se lucrează la Comunitatea de avere, instituție menită să fie primul factor de propășire morală, economică și culturală a grănicerilor.

Salutăm apariția noului confrate și-i dorim spor la muncă întru realizarea programului ce și-a luat de țintă.

Cursuri pentru deținuți. Păr. secretar cons. Romul G. Ancușă, duhovnicul penitenciarului din localitate, s'a angajat să țină cursuri de cuprins religios-moral și național cu deținuții din acest penitenciar. Cursurile se vor ține în câte 2 ore pe săptămână în tot decursul anului.

Inaugurarea cursurilor s'a făcut Luni, în 17. Noemv. a. c., cu o deosebită solemnitate, la care au asistat d-nii: primprocurorul Radiaș, directorul închisorii A. Miloiu și întreg personalul de serviciu.

Cu acest prilej dl primprocuror a îndemnat pe deținuți, să primească indemnurile și sfaturile duhovnicului lor cu inimă deschisă și cu dragoste, ca astfel să-și poată recupa iarăși locul în societatea omenească, de unde au fost excluși, pentru că s'au abătut dela calea moralei și a învățăturilor creștine.

Sub tipar: „Colinde, Cântece de stea, Cântece de ale Irozilor, etc. etc” ediția a 7-a îmbogățită de Nicolae G. Velcu, învățător pensionat. Conține 12 colinde, 1 „ale junelui” 2 „ale fetei”, 11 cântece de stea, a „sfântului Nicolae”, „anului nou” etc. etc.

Faptul, că Colindele apar deja în a 7 ediție, este dovadă suficientă de valoarea cărții. Se poate procura la Librăria Diecezană din Caransebeș.

Convocare.

Membrii Comitetului Școlar ai liceului „Traian Doda” sunt convocați prin această la adunarea generală a Comitetului, ce se va ține Duminecă în 30 Novembre a. c. la orele 9^{1/2} a. m. în sala profesorală a liceului.

Caransebeș, la 22 Nov. 1924.

Dr. George Labonțiu m. p.
președinte.

Ioan Penția m. p.
secretar.

CONCURSE.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan dđto 19 Aprilie a. c. Nr. 1776 B. ex. 1924 se escrie din nou concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”, pentru ocuparea postului II de paroh în parohia de clasa I. din Săn-Mihailu, protopresbiteratul Vârșeșului, județul Torontal.

Emolumentele sunt:

1. Una sesiune parohială, constătătoare din 33 jug. 532 st. □

2. Stola și birul uzitat.

Se observează, că dările după realitățile primite în uzufruct va avea să le supoarte însuși alegândul paroh și tot dânsul va avea să îngrijească și de locuință, nefiind casă parohială.

Se observează, că în lipsă de concurenți calificați pentru parohii de cl. I., se admit și concurenți calificați pentru parohii de cl. II.

Recurentii sunt poștiți a-și înainta petițiile de concurs, instruate conform Regulamentului pentru parohii, Prea On. Domn protopresbiter Traian Oprea în Vârșeș și sunt poștiți a se prezenta, cu prealabila încuviințare a protopresbiterului, în sfânta biserică în vre-o Duminică ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

Săn-Mihailu, din ședința comitetului parohial, ținută la 11/24 August 1924.

Corneliu Cure m. p.
paroh, preș. com. par.

George Datcu m. p.
not. com. par.

In conțelegere cu mine: Traian Oprea m. p., protopresbiter ort. rom. 2—3.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan dđto 5 Martie 1924 Nr. 984 B ex 1924, se escrie concurs pentru ocuparea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă parohul Damian Popescu din parohia de cl. II. din Ofcea, protopresbiteratul Panciovei, cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1. 1/3 parte din sesiunea parohială constătătoare din 72 jugere, ceea ce face 24 jugere, parte arătură, parte fânate.

2. 1/3 parte din stola.

3. 1/3 parte din bir.

Dările, a 1/3-a parte, le solvește capelanul ales.

Concurenții sunt poștiți a se prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântare și ritualii, cu prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter concernent, dar nici decum în ziua alegerii:

Recursele, ajustate conform Statutului organic și Regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial, să se înainteze Prea On. Oficiu protopresbiterat ort. român în Satul-nou (Banatsko Novoselo) S. H. S.

Ofcea, din ședința comitetului parohial ținut la 8/21 Septemvrie 1924. 2—3.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: Ioan Murgu m. p., protopresb.

In urma ordinațiunei Ven. Consistor diecezan dđto 6 Martie 1924 No. 473 B se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh la parohia II-a de clasa II-a devenită vacantă prin răposarea parohului Antoniu Popoviciu din Nicolințul-mare, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană” cu următoarele:

Emolumente:

1. Sesiunea parohială constătătoare din 34 jug. cad.

2. Inloc de bir și plată pentru cununii 2000 (Două mii Dinari anual.

3. Celelalte după uzul vechiu din comună.

4. Până la zidirea casei parohiale, comuna bisericească este datoare a suporta spesele de locuință.

5. Darea după sesiune o plătește alesul paroh.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele bisericești și oratorie, nici decum însă în ziua de alegere.

Recurenții au să-și substearnă petițiile lor, instruate cu documentele necesare, conform Regulamentului pentru parohii, adresate comitetului parohial din Nicolințul-mare Prea On. Oficiu protopresbiterial din Vârșeț.

Nicolințul-mare, din ședința comitetului ținută la 26 Octomvrie 1924. 2—3

Teodor Petrica m. p.
preș. com. paroh.

Vichente Simu m. p.
not. com. paroh.

În conțelegere cu mine: *Traian Oprea* m. p., protopresb.

Amăsurat ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan ddo 1 August a. c. Nr. 3135 B ex 1924, se escrie din nou concurs pentru ocuparea parohiei vacante de clasa II din comuna *Sculea*, protopresbiteratul Buziașului, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială.

2. Stola și birul uzitat.

3. Cvartir în natură.

4. Alesul preot este îndătorat a compune socoțiile pe lângă remunerație de 100 Lei.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze recursele, adresate Comitetului parohial din *Sculea*, Prea On. Oficiu protopresbiterial din Buziaș.

În lipsă de recurenți cu ecalificație pentru parohii de clasa-II se admit și rețurenți cvalificați pentru parohii de clasa III.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare în s. biserică, cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn protopresbiter, spre a-și arăta dexteritatea în cântare tipic și oratorie.

2—3 Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Ioan Geția* m. p. protopresbiter.

Pe baza ordinațiunei Venerabilului Consistor diecezan ddo 1 August 1924 Nr. 2783. B ex 1924, se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia vacantă de cl. I a fostului paroh *Iosif Popoviciu*, din comuna *Satul-nou*, (Banatsko-Novoselo), protopresbiteratul Panciovei, cu termen de recurgere de 30 de zile, dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială constătătoare de 34 jughere

pământ arător și o grădină, conform foii catastrale, numită lângă vii.

2. 2400 Dinari (douămii patrusute dinari) anuul din cassa sf. biserici a comunei *Satul-nou*, ca desdăunare pentru funcțiunile preoțești și birul parohial.

3. Stola uzitată pentru funcțiunile libere.

Dările se solvește preotul.

Concurenții sunt poștiți a se prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie, cântare și ritualii, cu prealabila încunoștințare a Prea On. Domn protopresbiter tractual, dar nici decum în ziua alegerii.

Concursele, ajustate conform Statutului organic bis și Regulamentului pentru parohii, adresate Comitetului parohial, să se înainteze Prea On. Oficiu protopresbiteralt. român în *Satul-nou* (Banatsko-Novoselo) S. H. S. *Satul-nou*, (Banatskonovoselo), din ședința comitetului parohial ținută la 22 Septemvrie (5 Octomvrie) 1924-2—3

Eutim Șublea m. p.
notar.

Ioan Stoianov m. p.
președinte.

În conțelegere cu mine: *Ioan Murgu* m. p., protopresbier.

Pe baza ordinațiunei consistoriale ddo: 2 Iulie 1924 Nr. 2071 B ex. 1924 se escrie concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“, pentru ocuparea postului de preot în parohia redusă de cl. III. din *Boldur*, tractul protopresbiteral al *Logojului*, cu următoarele

Emolumente:

1. Una sesiune constătătoare din 28 jugere pământ (20 jugere arător și 8 jugere țânețe).

2. Una grădină întravilană 1200 st. □.

3. Stola uzitată.

4. Pentru locuință se va îngriji alesul preot, afară de aceea va plăti și dările după pământul ce-l folosește.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugărilor, instruate conform normelor din vigoare, P. On. Oficiu protopresbiteral din *Logoj* și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare cu prealabila învoire a protopresbiterului tractual în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și oratorie, însă nici decum în ziua alegerii.

Boldur, din șed. com. paroh. ținută la 11/24 August. 1924.

Vasile Vodă m. p.
președ. com. paroh.

Iulian Blajovan m. p.
notar.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu* m. p. protopresbiter. 2—3

Nr. 3915. B. ex 1924.

Acest concurs se publică cu adausul, că în baza aliniatului ultim din § 29 al Regulamentului pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo. 3 Martie și respective 12 Aprilie 1924 nr 3053, ridicat și la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul nr. prot. 33 ex

1924, — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii precești Caransebeș, din șed. cons. ținută la 2/15 Septemv. 1924.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

No. 69/1924.

Publicațiune de licitație minuendă.

În legătură cu decusul Sinodului parohial ddto 11/25 Maiu 1924, a Comitetului parohial ddto. 21 Iulie 1924, apoi a Sinodului ddto 4/17 August 1924 și a Comitetului ddto 26 Octomvrie 1924, se escrie licitațiune minuendă pentru facererea iconostasului sfintei biserici, precum și a scaunelor, strănilor și dulapurilor epitropiești delă sf. biserică din *Nicolințul-mare*.

Prețul este de 379.820 Lei (treisute șeptezeci și nouă mii opt sute douăzeci Lei), conform planului și specificațiunei de spese, făcute la 17 August 1922 de sculptorul Iuliu Bosioc.

Cei ce ar dori să ia în întreprindere această lucrare, să-și înainteze până la 15 Februarie 1925 ofertele în scris Comitetului parohial din *Nicolințul-mare*. Ofertele intrate după acest termen nu se iau în considerare.

Pentru prețul sus indicat are să se facă sculptura, auritura și pictura iconostasului, precum și a tronurilor complet, apoi au să se facă scaunele, străniile, dulapurile complet fărbuite, precum și toate lucrările cuprinse în plan și în specificațiunea de spese.

Întreprinzătorul este obligat a solvi lui Iuliu Bosioc suma de 6000 Lei (șase mii Lei) pentru planuri, specificațiune de spese și drumurile făcute în această cauză.

Timbrele de contract le supoartă biserica și întreprinzătorul în părți egale.

Comuna bisericească nu se obligă a da spese de drum sau alt ceva de natura aceasta nimănu.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da această lucrare aceluia, în care are mai mare încredere, adecă își rezervă dreptul a decide liber asupra ofertelor.

Planurile și specificațiunea de spese se pot vedea până la terminul sus indicat la oficiul parohial ort. rom. din *Nicolințul-mare* în fiecare zi.

Nicolințul-mare, la 26 Octomvrie 1924.

Teodor Petrica m. p.
paroh, preș. com. par.

Vichentie Simu m. p.
notar com. paroh.

No. 71/1924.

Publicațiune de licitație minuendă.

În legătură cu decusul Sinodului parohial ddto 12/25 Maiu 1924, a Comitetului parohial ddto 21 Iulie 1924 apoi a Sinodului ddto 4/17 August 1924 și a Comitetului ddto 26 Octomvrie 1924, se escrie licitațiune minuendă pentru zidirea a două (2) case parohiale, con-

form planului și specificațiunei de spese făcute de maestrul Mihail Haag din *Carlsdorf*, în *Nicolințul-mare*.

Licitațiunea va fi deschisă și se va ține în 15 Ianuarie 1925 la casa comună din *Nicolințul-mare*, la orele 10 nainte de amezăi.

Prețul de esclamarie va fi de 333 680 Lei, 72 bani (Trei sute treizeci și trei mii șase sute optzeci Lei și 72 bani.)

Cel care ar dori să ia în lucrare această întreprindere să fie prezent în ziua sus numită, având a depune un vadiu de 10 %, care are să servească ca garanție pentru soliditatea și durabilitatea lucrărilor până la un an după colaudare, așa că pe acest timp toate scăderile și defectele, ce se vor ivi, și cari nu vor proveni dela evenimente elementare, va avea întreprinzătorul să le delature pe spesele sale proprii.

Comuna bisericească nu supoartă nici un fel de spese, fie de călătorie ori de altă natură.

Spesele de timbre pentru contract le supoartă întreprinzătorul și comuna bisericească în părți egale.

Întreprinzătorul este dator a solvi 2% spese de plan și specificațiune de spese maestrului Mihail Haag.

Comitetul își rezervă dreptul de a da lucrarea aceluia, în care are mai mare încredere, adecă a decide liber asupra ofertelor.

Nicolințul-mare, din ședința comitetului parohial ținută la 26 Octomvrie 1924.

Teodor Petrica m. p.
paroh, preș. com. par.

Vichentie Simu m. p.
notar com. paroh.

Nr. 150 Exec. 1924.

Edict de licitație.

Subscrisul esnis judecătoresc, conform §-ului 102 al Legii LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decusului Judecăt. de ocol din *Caransebeș* de sub Nr. Civ. 1583/924 cu ocaziunea efeiturii execuției escontative la 11-lea Septemvrie 1924 în favoarea reclamant. Firma Robert Halle comerciant din *Caransebeș* contra debitorului pentru suma de 2246 Lei și accesorii am cuprins: Stelajuri pentru comerț, pulturi pentru comerț, apoi balanțe pentru măsurat în comerț și alte feluri de negoț din comerț în preț de suma totală 15300 Lei cari se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației, în urma decusului Judecăt. de ocol sub Nr. G. 2722/924 pentru suma de 2246 Lei capital și total spese procesuale 1208 Lei — bani statorite deja, delige termen la locuința sevestratului în comuna **Slatina mică la 29-lea Noemvrie 1924 orele 4 p. m.** și cei ce doresc a lua parte se somează cu aceea observare, că mobilele menționate la această licitație, conform §-ilor 107 și 108 ai Legii LX. din 1881, pe lângă plata în numerar, în caz de lipsă sub prețul esmiterii, se vor vinde celui ce va promite mai mare preț.

Întrucât mobilele ce trebuiesc vândute sunt sevestrate și de alții, conform §-ului al Legii din 1908, se ordonează și în favoarea acestora.

Teregova, la 6-lea Noemvrie 1924.

Frideric Wagner executor judecătoresc.